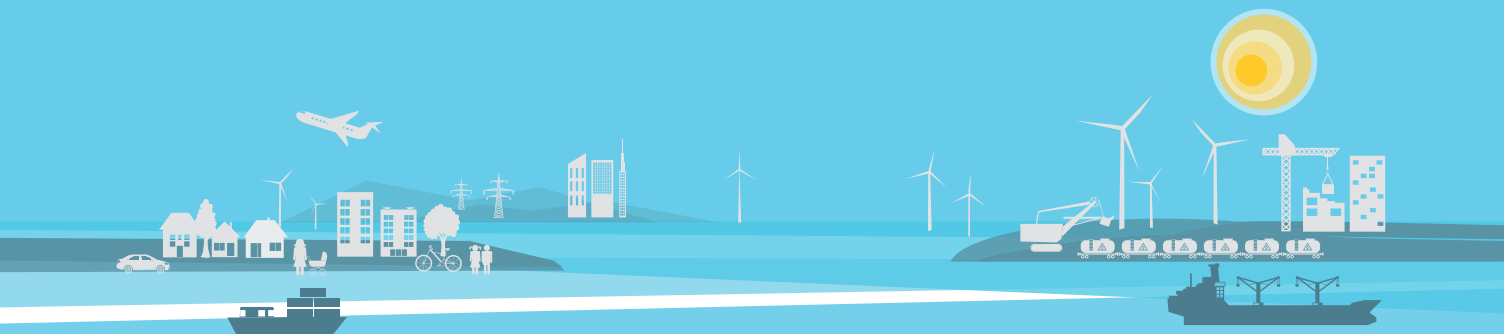

Gränslöst samarbete i Skandinavien

VARFÖR, VEM OCH HUR?

Lärdomar från EU-programmet Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak 2007–2013

INNEHÅLL

Havet och historien binder oss samman	3
Fakta om Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak 2007–2013	4
Råd och tips från projektrådgivarna	5
”Vi kan lære af hinanden”	6
Fra idé til ansøgning: Det handler om kemi og planlægning	8
Tre skarpe til to regioner	10
”Vi har ansvar for att projektet hålls ihop”	12
Den privata sektorn i Interreg-projekt – hur går det till?	14
”Den gode idé er let at kommunikere”	16
Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak 2014–2020	18

FOTO: s. 3 Tillväxtverket, s. 6 Oxford Research, s. 8 privat, s. 10 Telemark Fylke, s. 11 Region Midtjylland, s. 12 privat, s. 14 Ateljé Lena Evertsson, s. 15 Öresundskomiteen, s. 16 8 Million City.

TEXT: Lise Moltved, Niels Boye, Ida Elsing och Lisa Spathon

LAYOUT: Ordförädet

TRYCK: DanagårdLiTHO 2014

Havet och historien binder oss samman

Området runt Öresund, Kattegatt och Skagerrak har över nio miljoner invånare, femton regioner, två huvudstäder och över trettio universitet och högskolor. Området är sammankopplat av både hav och en historia som sträcker sig flera tusen år tillbaka. Intensiva förbindelser mellan Sverige, Danmark och Norge, samt det faktum att språken är mycket lika varandra, ger en god grund till att arbeta tillsammans över gränserna och hitta gemensamma lösningar på gemensamma utmaningar.

Goda resultat

Cirka 400 aktörer har deltagit i projekt inom Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak sedan starten 2007 och bidragit till lösningar på konkreta samhällsproblem. Programrådets geografi och nationella regelverk har påverkat om problemen och lösningarna varit vardagsnära eller snarare institutionella.

Trots utmaningar avseende dessa samarbeten har programmet uppnått goda resultat, både vad gäller att förena resurser och kompetens men likaså menar majoriteten av projektledarna att samarbetet kommer att fortsätta även efter projektperiodens slut.

Hur vet vi att programmet har bidragit till förändring och utveckling?

Oxford Research¹ hade under 2007–2013 i uppdrag att utvärdera resultat och att analysera projekt som har lyckats lyfta samarbeten från personbaserade relationer till mer formaliserade, och därmed mer varaktiga, samarbeten.

¹ En studie av hur Interreg-projekt kan skapa gränsöverskridande, varaktiga och permanenta samarbeten, Oxford Research, december 2012.

Slutrapporten från Oxford Research konkluderar att Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak har goda förutsättningar att skapa varaktigt och permanent gränsöverskridande samarbete genom sin projektverksamhet.

Interreg är en praktisk och mental resa vad gäller att lära känna varandra och att lära av varandra, fram till dess att vi lärt oss saker och ting tillsammans. I denna katalog finns personliga upplevelser och intryck från ett antal personer som har hjälpt till att forma programmet och som kommer att fortsätta vara viktiga ambassadörer för Interreg. Vissa delar är på danska och en del är på svenska.

Med förhoppning om gränslös inspiration.

Trevlig läsning!

Stefan Larsson
Regionchef Södra Sverige
Förvaltande Myndighet
för Interreg Öresund-
Kattegat-Skagerrak
Tillväxtverket Malmö

Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak

Fler än 200 projekt har fått stöd

I perioden 2007–2013 har programmet gett stöd till fler än 200 gränsöverskridande projekt med cirka 400 partner från Danmark, Norge och/eller Sverige. Partnererna har utvecklat en gemensam projektidé utifrån varandras erfarenheter, kompetens och behov. Tillsammans har partnererna försökt att hitta lösningar på gemensamma utmaningar och bygga vidare på gemensamma styrkor.

Tre överordnade mål i perioden 2007–2013

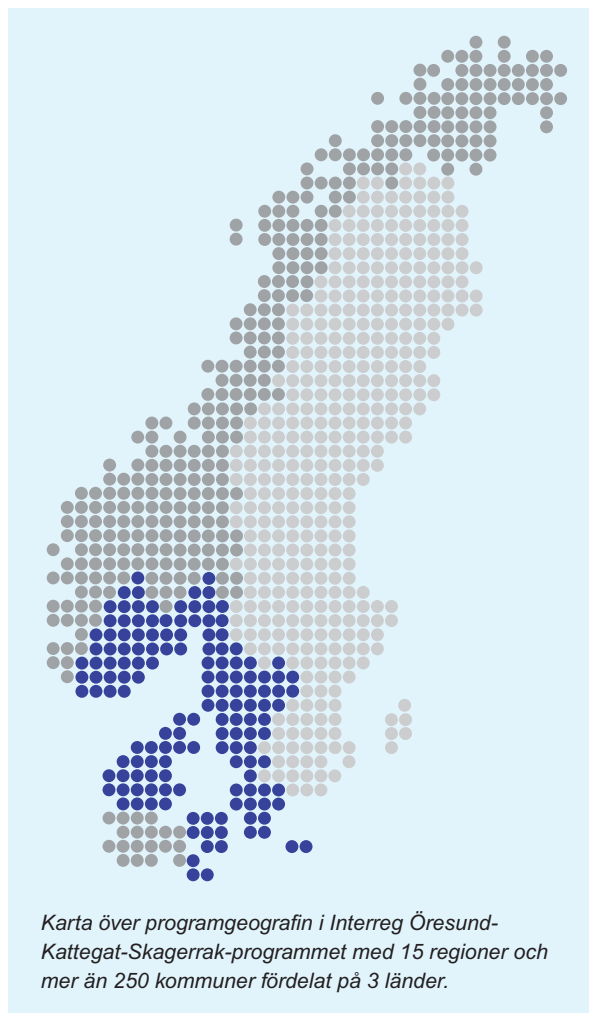
- Ökad hållbar ekonomisk tillväxt
- Fysiskt, planeringsmässigt och organisatoriskt sammanbunden region
- Ökad vardagsintegration

Universitet och högskolor

De främsta aktörerna inom Interreg-programmet har varit universitet och högskolor. Utöver dessa har regioner och främst stora kommuner haft högt deltagande i projekt.

Samlad budget för projektstöd

120 miljoner euro från Europeiska Regionala Utvecklingsfonden. Totalt 240 miljoner euro, då samtliga projekt medfinansieras med 50 procent av projektpartnererna. Genomsnittligt EU-stöd uppgår till cirka 900 000 euro per projekt.

Råd och tips från projektrådgivarna

Problemlösare, mäklare, rådgivare, betrodd sparringpartner, myndighetsperson och regelförvaltare. Projektrådgivarna är till för att hjälpa projekten inom många olika områden. Läs projektrådgivarnas erfarenheter och goda råd för ett lyckat Interreg-projekt.

1. Samhällsbehov

Ett lyckat projekt börjar med ett verkligt behov i samhället. Ett behov för projektet och för de lösningar som flera partner kan skapa i gemenskap.

2. Gränsöverskridande

Projektets mål och genomförande blir kvalitativt bättre om behov och problem genomsyras av en tydlig gränsöverskridande dimension. Det skall med andra ord finnas ett tydligt mervärde av att kombinera kompetenser över gränserna.

3. Det rätta partnerskapet

Har stor betydelse för genomförandet av projektet. Partnerna bör ha kompetenser som kompletterar varandra. Dessutom skall partnerna ha en verklig möjlighet att kunna förändra den uppgift eller struktur som projektet satt som mål att vilja förändra.

4. Tydlig röd tråd

En tydlig och klar gemensam röd tråd och enighet om hur projektet skall genomföra idén är väsentligt. Ju mer konkret plan, desto bättre blir projektet.

5. Större än Interreg

Om projektpartnerna redan från start ser ett större syfte än enbart projektets konkreta resultat, kan det säkra förankringen av arbetet efter projektperioden.

6. Erfarenhet hos projektledaren

Tidigare erfarenhet med projekt- och processledning är ofta en fördel och kanske också en förutsättning för framgång.

7. Vilja till dialog

Öppenhet för nya idéer säkerställer att projektet blir så bra som möjligt.

8. Klar rollfördelning

Ett lyckat projekt har klargjort roller och ansvar från start.

9. Eldsjälar

Viktigt att ha med människor som brinner för projektet och de mål som skall uppnås.

”Vi kan lære af hinanden”

Fra klimaudfordringer til arbejdsløshed. Mange af de samfundsudfordringer, som Danmark, Sverige og Norge står over for, strækker sig over landegrænser. Hvis vi udnytter vores forskellige kompetencer, bliver vi stærkere og mere innovative. Men der er plads til forbedringer i fremtiden, mener chefanalytiker Jakob Stoumann fra konsulentfirmaet Oxford Research.

Jakob Stoumann.

”De tre lande ligger hinanden nær både kulturelt og geografisk, og vi kan lære meget af hinanden og få ny inspiration ved at samarbejde over grænserne.”

JAKOB STOUMANN

At arbejde over såvel landegrænser som lokale og regionale grænser har stort fokus i EU. Ideen er, at regionerne rundt omkring i Europa skal lære af hinanden og blive stærkere ved at arbejde sammen.

120 millioner euro til samarbejde

Sverige, Danmark og Norge har valgt at satse på samarbejde over grænserne med EU-programmet Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak. Med et samlet budget på 120 millioner euro i perioden 2007–2013 har programmet støttet flere end 200 samarbejdsprojekter mellem danskere, svenskere og nordmænd. Netop samarbejde over grænser giver god mening ifølge Jakob Stoumann fra Oxford Research.

”De tre lande ligger hinanden nær både kulturelt og geografisk, og vi kan lære meget af hinanden og få ny inspiration ved at samarbejde over grænserne,” siger han.

Samarbejde om konkrete løsninger

Ifølge en evalueringsrapport fra Oxford Research² bidrager Interreg i høj grad med videndeling mellem projektparter, der samarbejder om at løse fælles problemer. På miljø- og klimaområdet har ti projekter blandt andet arbejdet for at genoprette forurenede søer, sikre rent drikkevand og håndtere konsekvenserne af en stigende vandstand. På arbejdsmarkedsområdet har otte projekter medvirket til at få flere arbejdsløse til at søge over landegrænserne for at få job.

”Med den frie bevægelighed og øget mobilitet er der gode muligheder for at studerende og arbejdssøgende kan bruge deres kompetencer i hele Öresund-Kattegat-Skagerrak-området,” siger Jakob Stoumann.

² Programtvurdering av Interreg IV A Öresund-Kattegat-Skagerrak, Oxford Research, maj 2013.

Udfordringer stadig aktuelle

Ifølge Jakob Stoumann er mange af de udfordringer, som prægede området omkring Öresund, Kattegat og Skagerrak ved programmets start i 2007 stadig aktuelle. Finanskrisen og den efterfølgende lavkonjunktur har sat sine spor på dagligdagen.

”Vi red på en bølge af begejstring efter blandt andet Öresundsbroens åbning. Til gengæld var vi ikke så erfarne i at konkretisere samarbejdet over grænserne. Det synes jeg, at mange organisationer er blevet bedre til. Men det kræver flere konkrete ideer og projekter at samarbejde om, hvis vi skal sikre en bedre integration i fremtiden,” siger han.

Merværdi på fire måder

Samarbejde i Interreg skaber ifølge Oxford Research merværdi på følgende fire måder:

- Vi kan supplere hinanden med vores forskellige spidskompetencer.
- Vi skaber nye indfaldsvinkler og løsninger på fælles udfordringer.
- Vi bliver inspireret af gode eksempler fra de andre lande.
- Vi har behov for hinanden til at sprede teknologi og innovation, da markedet i det enkelte land savner kritisk masse.

Fra idé til ansøgning: Det handler om kemi og planlægning

Seks til tolv måneder. Så lang tid tager det at udvikle et Interreg-projekt fra den spæde idéfase til en færdig ansøgning. Det erfarer Christina Folmand Knudsen, der har været koordinator på tre Interreg-projekter i perioden 2007–2013. Læs om hendes erfaringer fra den ofte lidt rodløse opstartsfasen.

Christina Folmand Knudsen.

"Jeg plejer at sige, at det tager cirka seks til tolv måneder at udvikle et godt projekt. Parterne skal have tid til at lære hinanden at kende, og projektet skal forankres i de deltagende organisationer."

CHRISTINA FOLMAND KNUDSEN

At starte et projekt i Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak kræver mere end at skrive en ansøgning. Ansvarsfordeling, kemi og planlægning er alle essentielle faktorer i ansøgningsfasen, der ofte tager længere tid, end man skulle tro.

Planlæg projektet i god tid

Christina Folmand Knudsen arbejder som projektleder på NordDanmarks EU-Kontor i Aalborg, hvor hun koordinerer og hjælper Interreg-projekter. Hun oplever, at tid ofte er et emne for projekter i opstartsfasen.

"Jeg plejer at sige, at det tager cirka seks til tolv måneder at udvikle et godt projekt. Parterne skal have tid til at lære hinanden at kende, og projektet skal forankres i de deltagende organisationer," siger hun.

Afstem forventninger og kemi

Ansvarsfordeling, afleveringsfrister og forventninger til samarbejdets indhold. Det er vigtigt at definere spillereglerne for projektets samarbejde allerede i idéfasen, erfarer Christina Folmand Knudsen.

"Uenighed om disse grundlæggende vilkår kan nemt skabe splid i et ellers velfungerende partnerskab. Jeg kan ikke understrege nok gange, hvor vigtigt det er at have en god partnerskabsaftale," siger hun.

Christina Folmand Knudsen rådgiver derfor projekter til at mødes personligt et par gange under idéfasen.

"Det er min erfaring, at både faglighed og den personlige kemi mellem parterne er afgørende for sammensætningen af det rigtige partnerskab. Kemien betyder rigtig meget; ikke mindst for at få partnere til at levere det ekstra, der ofte skal til, for at projektet lykkes."

Forberedende projektforsløb kan være en hjælp

Selvom Danmark, Sverige og Norge ligger tæt på hinanden både kulturelt og geografisk, kan samarbejde over grænser være udfordrende for en spæd projektidé. Christina Foldmand Knudsen påpeger, at det kan være en god idé at søge støtte til et forberedende projektforsløb, inden det treårige projekt starter.

"Folk bliver forpligtede til at lære hinanden at kende og idéen får tid til at modnes. Det er en vigtig proces, som giver en god fælles forståelse for de udfordringer og de løsninger, der kan være relevante at arbejde med i projektet," siger hun.

Fem råd til opstartsfasen

Christina Folmand Knudsen har vejledt Interreg-projekterne Princip, Rekreative Ruter og Strakks i løbet af perioden 2007–2013. Her er hendes fem gode råd til opstartsfasen:

- 1** Start i god tid med planlægningen. Typisk seks til tolv måneder før projektets start.
- 2** Arrangér fysiske møder og mærk den personlige kemi mellem parterne. Den motiverer i længden.
- 3** Afstem forventninger til samarbejdet internt i partnerskabet.
- 4** Hav opmærksomhed på forskelle. Visse begreber betyder ikke det samme for alle.
- 5** Overvej at starte et forberedende projektforsløb.

Tre skarpe til to regioner

Region Midtjylland i Danmark og Telemark Fylkeskommune i Norge tæller samlet over 1,4 millioner indbyggere. Læs her, hvordan de to regioner mener, at Interreg-programmet har påvirket deres region, borgere og virksomheder.

TELEMARK FYLKE (NORGE)

TEAMLEDER LARS HAUKVIK

Hvad betyder Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak for Telemark Fylke?

For os er Interreg en direkte vej ind i samarbejdet med andre europæiske lande, som sikrer, at vi får gavn af de fordele, som samarbejdet bringer med sig.

Det er første gang, at Telemark Fylkeskommune har været med i et grænseoverskridende Interreg-program. Det har uden tvivl åbnet nye muligheder for både regionen, kommunerne og erhvervslivet.

På hvilken måde har Interreg programmet påvirket borgerne?

I projektet SMIL(E) har elever og lærere arbejdet sammen med ligesindede i Skandinavien for at styrke dialogen imellem skolerne og øge interessen hos unge for naturvidenskab, matematik og teknik.

Hvordan har programmet påvirket virksomhederne?

De virksomheder, som er med i Interreg-projekter får ny viden gennem samarbejde og dialog med nye partnere fra Danmark og Sverige. Den nye viden er med til at give inspiration til videreudvikling af virksomhedens produkter og tjenester.

Teamleder Lars Haukvik.

REGION MIDTJYLLAND (DANMARK)
AFDELINGSCHEF BENT MIKKELSEN

Hvad betyder Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak for Region Midtjylland?

Samarbejdet har været en sand vitaminindsprøjtning for Region Midtjylland. Vi har været en del af otte Interreg-projekter, som hver især har gjort os klogere og bedre inden for erhvervsrådgivning, innovation og kompetenceudvikling.

Det er meget nemmere for os at implementere gode norske og svenske erfaringer i Danmark, end hvis vi sammenligner med lande i Sydeuropa.

På hvilken måde har Interreg-programmet påvirket borgerne?

Gennem projektet Skandinavisk Kompetenceudviklingsnetværk har vi udviklet et sammenhængende uddannelses- og praktikforløb på tværs af grænserne.

Hvordan har programmet påvirket virksomhederne?

2007 og 2008 var præget af et markant fald i antallet af iværksættere. Vi gik derfor sammen med svenske og norske parter for at analysere inkubationsmiljøer og tilbud til virksomheder i de tre lande. Det gav os indsigt i, hvordan man i Sverige og Norge har større tradition for at involvere private investorer, såkaldte "business angels". Som den første region i Danmark anvender Region Midtjylland i dag "business angels" i det regionale erhvervsfremmesystem.

Projekter, som Telemark Fylke har deltaget i:

Carbon Capture and Storage,
Interregionalt Kultur-oplevelsesnetværk
(IKON), Markis, Smil(E).

Fokus: Vandmiljø, energi og kultur/turisme.

Projekter, som Region Midtjylland har deltaget i:

BioM, KASK Inkubator, KASK Inkubator Match, Kask Spin-off,
Skandinavisk Innovationskultur, Skandinavisk Kompetence-
udviklingsnetværk, Smil(E), Ver-di.

Fokus: Innovation, iværksætteri og kompetenceudvikling.

"Samarbejdet har været en sand vitaminindsprøjtning for Region Midtjylland."

BENT MIKKELSEN

Projektledare: ”Vi har ansvar för att projektet hänger ihop”

Bakom ett lyckat Interreg-projekt står en klarsynt projektledare som aktivt arbetar över gränserna. Möt danskan Marie Brobeck och svensken Anders Sandberg som själva har upplevt vad rollen som projektledare i ett Interreg-projekt innebär.

Marie Brobeck.

Anders Sandberg.

Danska Marie Brobeck har varit projektledare i två Interreg-projekt. Hennes budskap till kommande projektledare, som skall driva ett Interreg-projekt med partner i flera olika länder, är tydligt:

”Man skall förbereda sig på att man inte kommer kunna använda samma tillvägagångssätt och metoder som man kan i nationella projekt,” säger hon.

Många projektägare kräver gemenskap och enighet

Anders Sandberg från Sverige har de senaste två åren arbetat som projektledare för Interreg-projektet ”Skandinavisk infrastrukturkompetens”. Han håller med Marie Brobeck om att det krävs en hel del för att vara projektledare i ett gränsöverskridande projekt.

”Interreg-projekt har ofta ett stort partnerskap och många personer har därför åsikter om vad projektet skall gå ut på. Den största utmaningen man har som projektledare är att kunna ta till sig deltagarnas önskemål och se till att de uppfylls så gott det går,” säger han.

Ansvar för att projektet hänger ihop

Marie Brobeck anser att ett stort partnerskap från flera olika länder tar tid att ta hand om. Därför har hon fokuserat på att lära känna de olika kulturer som finns i partnerskapet mellan Malmö Högskola och Roskilde Universitet.

”Jag tycker att det är helt avgörande att projektledaren arbetar i båda länderna och inte bara sitter på ett kontor i det ena landet. Vi har som projektledare ett ansvar för att projektet hänger ihop över landsgränserna,” säger hon.

Hellre projektledare än expert

Enligt Anders Sandberg och Marie Brobeck har en bra projektledare särskilda egenskaper. Anders Sandberg påpekar att det är bättre att man är en duktig och pro-

fessionell projektledare än att man vet något om projektets vetenskapliga innehåll.

”En projektledare som är expert på ämnesområdet brinner för ämnet, men riskerar att fördröja projektet,” säger han.

Enligt Marie Brobeck har en bra projektledare fokus på inkludering och förankring.

”Det är helt avgörande att projektledaren ser till att alla aktiviteter sker i gemenskap. Allt skall diskuteras grundligt så att alla är överens om vad det är man avtalar. Det är i detaljerna som den gränsregionala dynamiken skapas,” säger hon.

Anders Sandberg är projektledare i projektet ”**Skandinavisk infrastrukturkompetens**”. Projektet vill höja attraktionskraften i anläggningsbranschen. I samarbete med utbildare och branschorganisationer utvecklas gemensamma certifieringskrav inom vinterunderhåll och säkerhet på väg och järnväg som skall göra det möjligt att arbeta över gränserna mellan Sverige och Norge.

Marie Brobeck har erfarenhet som projektledare från två Interreg-projekt.

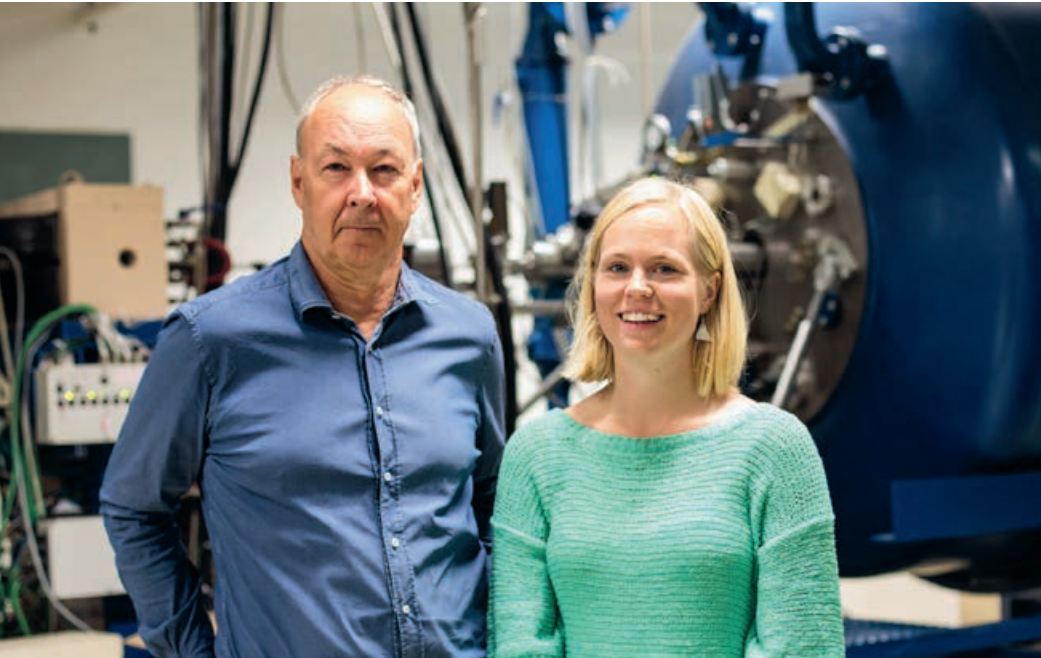
Institutionellt samarbete mellan Malmö Högskola och Roskilde Universitet har haft fokus på att vidareutveckla och formalisera samarbetet mellan Malmö Högskola och Roskilde Universitet.

En exemplarisk kunskapsregion. Bygger vidare på projektet ”Institutionellt Samarbete”. Projektet har etablerat ett trepartssamarbete mellan Örecomm (Malmö Högskola och Roskilde Universitet) och Unicefs huvudkontor i New York.

Den privata sektorn i Interreg-projekt – hur går det till?

Privata företag har genom Interreg möjlighet att få kunskap, skapa nätverk och få nya idéer. Men hur går det till att ta in privata företag i ett projekt? Läs projektledare Caroline Hanssons erfarenheter från två projekt där privata aktörer har deltagit på olika sätt.

Claes Fahlander och CATE-projektledare Caroline Hansson.

”Vi konstaterade, att det bara fanns ett begränsat antal företag i regionen som erhöll tillräckligt med kompetens för att leverera moduler till acceleratoren. Därför såg vi potential i att stärka samarbetet bland företag så att de skulle hitta samarbetspartners och tillsammans bjuda på kontrakt om leverans till ESS.”

CAROLINE HANSSON

Enligt projektledaren Caroline Hansson fanns det redan från början ett tydligt önskemål om att involvera företag från speciellt Danmark, Sverige och Norge i projektet CATE, Cluster for Accelerator Technology. I projektet ville man lära företag att bygga delar till accelerators i miljardanläggningen European Spallation Source, ESS.

”Vi konstaterade, att det bara fanns ett begränsat antal företag i regionen som erhöll tillräckligt med kompetens för att leverera moduler till acceleratoren. Därför såg vi potential i att stärka samarbetet bland företag så att de skulle hitta samarbetspartners och tillsammans bjuda på kontrakt om leverans till ESS,” berättar hon.

Caroline Hansson är också projektledare för ett annat projekt, Creating Competitive Jobs. Här använde hon en annan process. Bolagen fick själva formulera sina behov och utmaningar i förhållande till att styrka konkurrenskraften.

Från dialogmöten till match making

Drygt 90 företag deltog i CATE-projektet. Projektet gjorde omfattande informationsmaterial och höll en rad dialogmöten om ESS med fokus på hur de enskilda företagen kan bli leverantör.

”På Creating Competitive Jobs började vi med att invitera ganska brett för att få in ansökningar där företag skrev om sina behov för forskningskompetens. Det kom in 90 ansökningar och vi hade bara budget till 15 företag så vi gjorde en typ av match making mellan företagens behov och kompetensen på de fem universitet, som är med i projektet,” säger hon.

Företagens motivation för att delta

Företagen inom CATE projektet kunde delta utan kostnad och fick möjlighet att ta del av kurs, studieresa och kompetensutveckling.

”Det var ett klart budskap från projektet, att för att kunna använda lokala företags kompetens måste företagen kompetensutvecklas för att kunna leverera. Så var dock inte fallet i det andra projektet, Creating Competitive Jobs,” berättar Caroline. Där frigjorde företagen en medarbetare som fick sin normala lön från universitetet under en period upp till sex månader, för att därefter gå tillbaka till sitt företag.

”Därmed sparar företagen lönekostnaden medan personen arbetar med ett utvecklingsprojekt på till exempel Lunds Universitet eller ett av de andra universiteten. Vi har analyserat utbytet och kan konstatera, att succén beror mycket på den enskilda personens förmåga att ta till sig forskarmiljön på universitetet,” sammanfattar Caroline Hansson.

CATE projektet – Cluster for Accelerator Technology

– är ett kompetensutvecklingsprogram inom acceleratorteknik, som på sikt skall ge företagen bättre möjligheter till att få kontrakt gällande konstruktion och underhåll av forskningsanläggningar, som kräver avancerad utrustning inom acceleratorteknik.

Creating Competitive Jobs testar en ny metod för att nyttiggöra forskningen och öka företagens förmåga att absorbera den. Projektet har funnit lämpliga forskare från både Sverige och Danmark, som har matchats med företagen och ska hjälpa dem att utveckla den idé, som de ansökt med.

”Den gode idé er let at kommunikere”

Et projekt, der bunder i et reelt behov er let at kommunikere. Fokusér allerede i starten af projektet på, hvilke udfordringer, dit projekt løser og understøt det med fakta. Så brænder du igennem, fortæller kommunikationsansvarlig i Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak.

Lise Moltved.

”Jeg oplever, at kommunikation kan være svært for projekter, der ikke har tænkt over budskaber fra starten af projektet. Derfor kan det betale sig at tænke en ekstra gang over tydeligheden af sin idé, inden man går i gang med projektet.”

LISE MOLTVED

Mange kender scenariet. Projektet er ved at være slut, og nu er det tid til at kommunikere resultaterne til omverdenen. Slutningen af et projektføreløb er dog ofte for sent at tænke på kommunikation, mener Lise Moltved, der til dagligt arbejder med kommunikation i Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak.

"Jeg oplever, at kommunikation kan være svært for projekter, der ikke har tænkt over budskaber fra starten af projektet. Derfor kan det betale sig at tænke en ekstra gang over tydeligheden af sin idé, inden man går i gang med projektet," siger hun.

Fokuser på behov – og løs dem

Konkrete behov kan mærkes på de mennesker, det påvirker, og det får ofte opmærksomhed i blandt andet medierne. Derfor er det en god idé at klarlægge, hvilke behov, projektet imødekommer, mener Lise Moltved.

"Men husk, at behov skal understøttes med fakta. Tal og statistik kan være et hjælpemiddel til at blive mere tydelig og slagkraftig," siger hun.

Gå i dialog

En måde at nå igennem med sit budskab på er at gå i dialog med målgruppen. Floire Nathanael Daub er projektleder for COINCO North, også kendt som 8 Million City. I projektet har man satset på at opbygge viden og kendskab hos journalister, politikere og blandt indbyggerne om behovet for en forbindelse direkte fra Oslo til København. Det har blandt andet ført til et politisk holdningskifte.

"Vi har vundet modstandere af ideen over på vores side ved at ændre fokus i det materiale, vi producerede og delte ud. Vi har fået reaktioner og henvendelser, som har givet os et klart billede af, hvad der fungerer i forhold til politikerne, og hvad der fungerer i forhold til befolkningen," siger han.

Vær tydelig

Ifølge Lise Moltved er det vigtigt at være tydelig i sin kommunikation.

"Øv dig på at kunne forklare, hvad dit projekt kan, med én sætning. Hvis ikke du kan det, bør du skærpe projektets indhold og mål en ekstra gang," siger hun.

Floire Nathanael Daub peger på, at han i projektet har vundet på at være standhaftig og hele tiden fokusere på tydelig kommunikation om de udfordringer, projektet løser.

"Mit råd er, at man skal blive ved med at kommunikere med journalister og politikere. Også selvom budskaberne måske ikke bider på første gang," siger han.

"Scanningskoden på dette læskur er med til at mobilisere opinionsdannelsen i befolkningen og bidrager til at skabe større bevidsthed om perspektiverne ved projektet COINCO North II – The Scandinavian 8 million City," fortæller projektleder Floire Nathanael Daub.

Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak 2014–2020

Det nya Öresund-Kattegat-Skagerrak-programmet för perioden 2014–2020 omfattar samma geografiska område som i den föregående programperioden (2007–2013), men det nya programmet har fått mer ekonomiska resurser och har valt att fokusera på fyra insatsområden.

50 procent stöd

Under perioden 2014–2020 finns det för projektstöd cirka 127,6 miljoner euro tillgängligt från den Europeiska Regionala Utvecklingsfonden samt cirka 15,8 miljoner euro från Norge. Projekt kan maximalt ansöka om stöd för 50 procent av projektets totala kostnader.

Fokus på Innovation, Grön ekonomi, Transport och Sysselsättning

Det nya programmet har valt fyra insatsområden, som var och ett innehåller ett tematiskt mål samt två till tre investeringsprioriteringar.

Ansökningar – när och hur?

Första ansökningsrundan genomförs i början av 2015. Mer information om ansökan hittar du på programmets hemsida interreg-oks.eu

Interreg
Öresund-Kattegat-Skagerrak
European Regional Development Fund

FYRA INSATSOMRÅDEN

Innovation

Öresund-Kattegat-Skagerrak-området står starkt i europeiska sammanhang med internationellt erkända forskare och innovativa företag som tänker nytt. Under de senaste åren har dock många danska, norska och svenska företag flyttat utomlands. Det betyder mindre utveckling inom forsknings- och innovationsområdet. Programmet stöder projekt som vill öka forskning och innovation i allt från produkter, processer och marknadsföring till organisationsutveckling inom området.

Grön ekonomi

Att minska utsläpp av drivhusgaser och göra framtiden mer grön är viktiga utmaningar för Danmark, Sverige och Norge. Detta kräver ändring av det sätt vi lever på och skapar behov för att utveckla nya produkter, teknik och förbättring inom materialåtervinning. Programmet stöder projekt som skapar nya och innovativa lösningar, som minskar regionens CO₂-utsläpp och bygger grönt.

Transport

Tillgänglighet, transport och infrastruktur är avgörande för utvecklingen av Öresund-Kattegat-Skagerrak-området. Väg- och tågnät har inte tillräckligt stor kapacitet för de lastbilar, bilar och tåg som ska passera. Detta skapar flaskhalsar vid viktiga knutpunkter. Programmet stöder projekt som vill utveckla hållbara transportsystem och skapa sammanhängande planering av transportnätet på ett grönt och miljövänligt sätt.

Sysselsättning

Näringslivet upplever mer och mer att internationell konkurrens ställer högre krav på kompetens och välutbildad arbetskraft. Programmet stöder projekt som arbetar för en bättre balans mellan utbildade och arbetsmarknaden samt som skapar en större mobilitet över gränserna. Det ska vara lätt att leva, arbeta och studera över landsgränserna.

KONTAKT

Har du frågor angående din ansökan, möjligheter i programmet eller liknande, är du alltid välkommen att kontakta projektrådgivarna. Projektrådgivarna kommer göra sitt bästa för att svara på dina frågor och ge dig feedback och vägledning.

interreg-oks.eu

Öresund-Kattegat-Skagerrak
European Regional Development Fund